

Győri Ítéltábla

Pf.IV.20.095/2020/6/I.szám

A Győri Ítéltábla a Vanderlik Ügyvédi Iroda (Helység5/6, ., ügyintéző: dr. Vanderlik Milán ügyvéd) által képviselt **Cs.K** (Helység3.) **felperesnek** a dr. Krasznai és dr. Kollár Ügyvédi Iroda (Helység4,.) által képviselt **Alperes1** (Helység1, Cím 1 7.) **I.r.** és az Imre Ügyvédi Iroda (Helység7., ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd) által képviselt **Zrt1.** (Helység2,) **II.r. alperes** ellen élettársi vagyonszövetség megszüntetése iránti perében a Székesfehérvári Törvényszék 2020. április 30. napján kelt 26.P.20.120/2020/2. számú ítélete ellen az I.r.alperes által 4. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a 2011. július 11-i szerződésre alapított igény vonatkozásában a keresetet elutasítja, mellőzi az I.r.alperest a felperes javára 17.500.000,- (Tizenhétmillió-ötszázezer) Ft megfizetésére kötelező rendelkezést

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Az 1.300.000,- (Egymillió-háromszázezer) Ft feljegyzett illetéket az állam viseli.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az I.r.alperesnek 500.000,- (Ötszázezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

1. A Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/34. számú közbenső ítéletét a Fővárosi Ítéltábla 35.Pf.21.320/2016/8. számú közbenső ítélete részben megváltoztatta és megállapította, hogy a néhai Cs.J és az I. r. alperes között 2003. július 8. napjától a néhai haláláig, 2011. május 4. napjáig állt fenn élettársi kapcsolat. Az I. r. alperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a Pfv. II. 21.197/2017/8. számú közbenső ítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.

2. Az I. r. alperes 2009. december 17-én üzletrész átruházási szerződéssel szerezte meg az Kft2. 500.000 forint-os üzletrészét. A szerződés szerint az eladó az Kft.3 (), akinek képviseletében a néhai járt el, a vételár 500.000 forint. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy 2008. október Kft3. az Kft.4-ből jött létre átalakulással. Az Kft.4. képviselője néhai Cs.J volt, egyedüli tagja pedig az Kft.3, ami 100%-ban a néhai tulajdonában állt 2006. január 2. napján. Az I. r. alperes mind az Kft2-ben, mind az Kft.4-ben ügyvezetőként dolgozott, utóbbi cégben 2007. május 14 - 2008. február 21. között tagsági jogviszonnyal rendelkezett. Az I. r. alperes ezen kívül 2008. április14-2012. október 5. között ügyvezetője volt a szintén a néhai érdekeltségébe tartozó Kft4-nek.

3. A perbeli Cím 1 7. szám alatti ingatlan megszerzésével kapcsolatban a törvényszék megállapította, hogy a Helység1 Cím 6 17/A. alatti ingatlan tulajdonjogát 1998. október 26-án adásvételi szerződéssel a néhai üzlettársa szerezte meg, a vételárat azonban valójában Cs.J fizette ki. Az ingatlannak 1999-ben kívülálló személy, majd 2002-ben a Cs.J érdekeltségébe tartozó kft5., 2003. március 31-én az Kft.4. lett a tulajdonosa. Az I. r. alperes a 2003. szeptember 8-án (helyesen: szeptember 4-én) kötött cserével vegyes adásvételi szerződés alapján vált tulajdonossá. Az élettársak ebben az ingatlanban éltek 2007-ig, majd azt adásvétellel vegyes csereszerződéssel a perbeli ingatlanra cserélték.

4. A felperes a jelen per megindítását megelőzően, 2012-ben keresetet nyújtott be az I. r. alperessel szemben az ajándékozási szerződésre alapítottan 35.000.000 forint megfizetése iránt A Székesfehérvári Törvényszék 32.P.21.327/2012/16. számú, a keresetnek részben helyt adó és az I. r. alperest a felperes javára 17.626.000 forint megfizetésére kötelező ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 3.Pf.20.090/2014/8. számú ítéletével annak megfellebbezett részében megváltoztatta és a keresetet elutasította A jogerős ítélet szerint az ajándékozási szerződés színlelt, az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 207. § (6) bekezdése alapján semmis, a semmis szerződésre pedig igényt alapítani nem lehet. Az ügylet valójában az az élettársi közös vagyon megosztása és a felperesi öröklési igénnyel kapcsolatos követelést rendezi. A színlelt szerződést a leplezett szerződés alapján kell megítélni, de az időközben megindított jelen peres eljárásra tekintettel perfüggőség áll fenn, ezért nem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének, hanem a per megszüntetésének van helye.

5. A felperes többször módosított kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy élettársi vagyonszövetség címén a néhai örökösöként megszerezte a Helység1-i 11705/3 hrsz., Helység1, Cím 1 7. szám alatti, az ingatlan-nyilvántartás szerint a felperes 1/1 tulajdonát képező, a II. r. alperes javára bejegyzett jelzálogjoggal terhelt ingatlan ¼ tulajdoni hányadát. E vonatkozásban kérte a II. r. alperes tűrésre kötelezését. Kérte, hogy a bíróság

kötelezze az I. r. alperest az - Kft6. üzletrészének $\frac{1}{4}$ arányú megváltása címén 50.000.000 forint, a 2011. július 11-i szerződésre alapítottan 17.500.000 forint megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős közbenső ítélet szerint a néhai és az I. r. alperes között élettársi kapcsolat állt fenn. A Cím 1-i ingatlan és az üzletrész az élettársi vagyontársaság részét képezi. Mivel nem állapítható meg, hogy e vagyontárgyak megszerzésében az élettársak milyen arányban működtek közre, a szerzési arány $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$. Vitatta az I. r. alperes azzal kapcsolatos védekezését, hogy az ingatlan és az üzletrész az I. r. alperes különvagyonát képezi. Az e körben hivatkozott szerződési láncolatot álláspontja szerint helyesen úgy kell értelmezni, hogy az egyes szerződések nem a valóságnak megfelelően tükrözik a szerződő felek szándékát. Valójában valamennyi szerződés a néhai akaratának megfelelően annak érdekében született, hogy Cs.J nevén ne maradjon vagyon. Állította, hogy mind az ingatlan, mind az üzletrész valós értéke jelentősen meghaladja a szerződésekben rögzített összegeket.

A szerződésre alapított követelésével kapcsolatban előadta, hogy a jogerős ítélet alapján az ajándékozási szerződés valójában a vagyontársaság megszüntetése tárgyában született, annak 6.3.1 pontja nem tartalmaz joglemondást. Vitatta az I. r. alperes által előterjesztett beszámítási kifogást.

6. Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperesnek nincs aktív perbeli legitimációja, mert az ajándékozási szerződésben minden igényéről lemondott. Állította, hogy a BDT. 2006.1368. számú eseti döntésben írtakra figyelemmel az élettársi kapcsolat nem keletkeztet automatikusan közös vagyont, a házastársi vagyontársasághoz hasonló vélelem nem áll fenn. A felperes előadásával szemben az ingatlan és az üzletrész tulajdonjogának megszerzése során a néhai nem működött közre, az ingatlan megvásárlásához és felújításához szükséges kölcsönöket az I. r. alperes vette fel és kizárólag ő is törlesztette és törleszti azokat a II. r. alperes felé. Állítása szerint az elsőfokú eljárásban csatolt szerződések láncolata igazolja, hogy az ingatlan és az üzletrész az I. r. alperes különvagyonát képezi. Vitatta, hogy a néhai nem csak képviselője, de tulajdonosa is volt az Kft.3. offshore cégnek. Kiemelte, hogy a jogerős közbenső ítéletből következően a 2003. július 8. előtti ügyletek nem képezhetik a jelen perben vizsgálat tárgyát. Az üzletrész adásvételi szerződést a jelen perben a felperes nem támadhatja, mert arra jogosultsággal nem rendelkezik, a megtámadási határidő pedig már eltelt. Előadta, hogy a néhaival kapcsolatban nem álló munkáltatók révén rendelkezett olyan jövedelemmel, ami a per tárgyát képező vagyontárgyak megszerzését Cs.J közreműködése nélkül is lehetővé tette számára. Hangsúlyozta, arra nincs lehetőség, hogy a vagyontársaság tárgyában előterjesztett igény mellett a felperes az ajándékozási szerződésre alapított kereseti kérelmet terjesszen elő.

Beszámítási kifogást terjesztett elő a Fővárosi Ítéltábla 3Pf.20.090/2014/8. számú, a felperest 1.876.053 forint perköltség megfizetésére kötelező rendelkezése alapján őt megillető követelés,

valamint az I. r. alperest a II. r. alperessel szemben terhelő, már kifizetett és a jövőben esedékes törlesztőrészek (a Cím 1-i ingatlan esetében 8.000.000 forint, az Cím 6-i ingatlan esetében 3.871.348 forint) erejéig.

7. A II. r. alperes az ingatlan vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelmet a javára bejegyzett jelzálogjog valamint elidegenítési és terhelési tilalom fenntartása mellett nem ellenezte.

8. Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a Cím 1 7. szám alatti ingatlan és az Kft2 üzletrésze a néhai és az I. r. alperes között fennállt élettársi vagyontársaság részét képezte az élettársak között egyenlő arányban. Az ingatlan $\frac{1}{4}$ tulajdoni illetőségét vagyontársaság címén a felperes tulajdonába adta. Kötelezte az I. r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 13.006.750 forintot valamint 17.500.000 forintot. A II. r. alperest mindezek tűrésére kötelezte.

9. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a néhai és az I. r. alperes közötti élettársi kapcsolat tényét és időtartamát jogerős közbenső ítélet állapította meg.

10. A törvényszék nem találta alaposnak az I. r. alperes védekezését azzal kapcsolatban, hogy az ajándékozási szerződésre tekintettel a felperes a jelen perbeli igényeket nem érvényesítheti. Kiemelte, hogy az I. r. alperes nem vitatta, hogy a színlelt szerződés tárgyát képező hrsz 1. alatti ingatlan a közös vagyon részét képezi. A Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.090/2014/8. számú ítéletének indokolásából következően a jelen per tárgya valamennyi vagyontársasági igény lebírálása.

11. A jogerős közbenső ítéletben írtakra utalva rámutatott, hogy az élettársak közötti gazdasági társaság fennálltát nem zárja ki, ha a közös életvitelhez és közös célok eléréséhez szükséges jövedelmet túlnyomórészt csak egyikük biztosítja. Az élettársi kapcsolat kezdetén a néhai cégekkel, nagy vagyonnal rendelkezett. A közös gazdasági cél ezért nem az egzisztencia megteremtése volt. A néhai az általa irányított, ellenőrzött cégek tevékenységébe az I. r. alperest ügyvezetőként illetőleg tagként bevonta, és több olyan jogügyletet is kötött, amiben az I. r. alperes és a néhai érdekkörébe tartozó cégek voltak a szerződő felek. Az I. r. alperes által hivatkozott ingatlan adásvételi szerződések megkötésére a néhai közreműködésével került sor. Rámutatott, hogy az I. r., alperes védekezésével szemben a vagyontársaság fennálltát támasztja alá az ajándékozási szerződés is.

12. Rögzítette, hogy a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott ítélete tartalmazza, hogy az I. r. alperes és a néhai érdekkörébe tartozó cégek közötti ügyletek gazdasági indoka ugyan nem ismert, de az feltételezte a felperes és a néhai közötti bizalmat és gazdasági együttműködést. Kiemelte, hogy a Kúria megállapítása szerint az Kft.4-ben az I. r. alperes tagsági jogviszonya a néhai tagságának megszűnésével egyidejűleg keletkezett, és az I. r. alperes nem állította, hogy a néhainak bármilyen ellenértéket fizetett volna ezzel kapcsolatban. Az I. r. alperes csak 2005. július 18- 2008. szeptember 14. között, 2008. november 1- 2009. december 31. között, valamint 2010. szeptember 16-2011.július 11. között állt olyan munkaviszonyban, amiben a munkáltatói oldalon a néhai nem rendelkezett érdekeltséggel. 2008. november 1. és 2009. december 31 között azonban társas vállalkozói

jogviszonya mellett az Kft.3-n keresztül részben a néhai tagsága és mindkettőjük ügyvezetése mellett működő Kft7-vel is munkaviszonyban állt. Az, hogy az I. r. alperes rendelkezett megtakarításokkal, nem jelenti azt, hogy a perbeli ingatlan és üzletrész a különvagyonra lenne, azok megszerzésében a néhai ne működött volna közre. Valójában Cs.J rendelkezett azzal a tőkével és kapcsolati hálóval, ami e vagyontárgyak megszerzését lehetővé tette. Az Cím 6-i ingatlan tulajdonjogának megszerzése, a Cím 1-i ingatlanra vonatkozó csereszerződés nem függetleníthető az I. r. alperes személyétől.

13. A perben beszerzett szakértői vélemények alapján megállapította, hogy 2011. május 4-én az üzletrész forgalmi értéke 52.027.000 forint, a Cím 1-i ingatlan értéke 54.900.000 forint volt.

14. Az I. r. alperesnek az ajándékozási szerződésre alapított, csupán formai védekezése alkalmatlan arra, hogy az e szerződésre alapított igényérvényesítést megakadályozza.

15. Az I. r. alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan megváltoztatását és a kereseti kérelem elutasítását kérte.

Állította, hogy vagyonleltárt kellett volna az elsőfokú bíróságnak felvennie, mert ennek hiányában vagyonközösségi igény nem bírálható el.

Az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően hivatkozott a BDT2006.1368. számú döntésre azzal, hogy az élettársi kapcsolat ténye önmagában nem keletkeztet közös tulajdont, a közös szerzés vélelme nem alkalmazható. Közös tulajdon csak akkor keletkezik, ha a szerzésben mindkét fél közreműködött. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelve állapította meg, hogy az offshore cég tulajdonosa a néhai volt. Fenntartotta, hogy az erre vonatkozóan csatolt fénymásolt, felülhitelesítéssel el nem látott okirat ezen állítás igazolására alkalmatlan. Emiatt téves az a megállapítás, hogy a perbeli üzletrész megszerzésében Cs.J közreműködött. Iratellenes az is, hogy az I. r. alperesnek a néhaihoz köthető gazdasági társaságokban való közreműködése közös vagyont keletkeztetne. A tanúvallomásokra és az általa csatolt okirati bizonyítékokra hivatkozva fenntartotta, hogy jelentős jövedelme révén saját vagyonából szerezte meg a per tárgyát képező vagyontárgyakat. Támadta az elsőfokú ítéletet azzal is, hogy az elsőfokú bíróság az üzletrész értékének meghatározása során nem volt figyelemmel a könyvszakértői vélemény kiegészítésére.

Rámutatott, hogy az ítélet indokolása nem tartalmaz arra vonatkozóan megállapítást, hogy az Cím 6-i és a Cím 1-i ingatlan megszerzéséhez, illetőleg felújításához szükséges kölcsön megszerzésében, visszafizetésében a néhai bármilyen módon közreműködött volna. Sérelmezte, hogy a törvényszék a beszámítási kifogását egyáltalán nem bírálta el.

Az hrsz 1 alatti ingatlan nem képezte az élettársi vagyonközösség részét, az ajándékozási szerződés egyértelműen rögzíti, hogy az a Kft. tulajdona. A Fővárosi Ítéltábla ítéletéből következően a semmis ajándékozási szerződésre nem lehet igényt alapítani, ezzel ellentétes álláspont esetén pedig az annak a 6.3.1 és 6.3.3 pontjába foglalt joglemondó nyilatkozatok nem hagyhatók figyelmen kívül. Az ajándékozási szerződés vonatkozásában bizonyítást az

elsőfokú bíróság nem vett fel, holott az annak 6.4.1. pontjában meghatározott feltétel a Fővárosi Ítéltábla ítéletének indokolása szerint is bekövetkezett. A vagyontársak megszűntetése és az ajándékozási szerződés teljesítése egyidejűleg nem követelhető.

16. A felperes fellebbezési ellenkérelmében a támadott ítélet helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint a fellebbezés nem jelölt meg olyan eljárásjogi hibát, ami a hatályon kívül helyezés alapjául szolgálhatna. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú eljárás során az I. r. alperes nem volt elzárva attól, hogy további vagyontárgyakat állítson be a vagyonszármazékokba. A törvényszék a releváns tényállást helyesen, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg. A jogerős közbenső ítélet alapján az élettársi kapcsolat ténye, időtartama nem tehető vitatottá. Az pedig jogi abszurdum, hogy a néhai és az I. r. alperes élettársak voltak, de ez a kapcsolat közös vagyont nem keletkeztetett.

Az I. r. alperes nem igazolta, hogy a hitelek valóban az Cím 6-i és a perbeli ingatlan vásárlására, felújításra fordították.

Rámutatott, hogy a felülvizsgálati eljárásban hozott ítélet indokolása köti a bíróságot.

Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban, hogy az I. r. alperes nem igazolta a vagyontárgyak különvagyoni jellegét. Fenntartotta, hogy a Kft. üzletrész vételára nem lehetett 500.000 forint, mivel a Kft. tulajdonát képező ingatlanok értéke közel 100.000.000 forint volt. Ezzel kapcsolatban utalt a Kúria ítéletének 67. pontjára.

Az I. r. alperesnek a beszámítással kapcsolatos álláspontja téves: a hitelek különvagyoni jellege nem igazolt, mint ahogy az sem, hogy azokat a kérdéses ingatlanokra fordították. A Fővárosi Ítéltábla által megítélt perköltséggel kapcsolatban a beszámítás anyagi jogi feltételei hiányoznak.

Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját az ajándékozási szerződésre alapított igénnyel kapcsolatban is.

17. A 2011. július 11-én kötött szerződésre alapított igénnyel kapcsolatban az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a következőkkel egészíti ki:

18. A néhai korábbi házasságából származik a felperes. Az élettársi kapcsolatból a perben nem álló Cs.G született. A Székesfehérvári Törvényszék 2. Pkf.21.018/2014/5. számú, dr. U.J. közjegyző 42020/Ü/2014/2. számú végzését megváltoztató és az öröklési bizonyítvány kiállítása iránti kérelmet elutasító végzésében megállapította, hogy a hagyatéki eljárás idején kiskorú Cs.G az örökséget visszautasította, a hagyatéki eljárások adatai szerint az örökhagyó után belföldi ingó és ingatlan hagyatéki vagyon maradt.

19. A néhai halálát követően az I. r. alperes és a felperes által 2011. július 11-én feltételhez kötött ajándékozási szerződésben a felek rögzítették, hogy az I. r. alperes a néhai haláláig Cs.J. élettársa volt. A Fejér Megyei Bíróság korábban Cs.J-et bűncselekménnyel okozott kár címén 75.000.000 forint és kamata megfizetésére kötelezte, a folyamatban lévő végrehajtási eljárás adatai szerint a fennálló tartozás összege 135.388.038 forint. A szerződés 3. pontjában a szerződő felek kijelentették, hogy tudomásuk szerint a néhai után semmilyen ingó vagy ingatlan hagyaték nem maradt, egy szántóföld megnevezésű ingatlan tulajdoni hányada kivételével, ami biztosítási intézkedésként lefoglalásra került.

A szerződés 4. pontja tartalmazta, hogy a Helység1-i hrsz 1., Helység1 Cím 7. szám alatti és a Helység1-i hrsz 2., Helység1 Cím 8. szám alatti ingatlan 1/1 arányban az Kft8. társaság tulajdonát képezi. A Kft. egyszemélyes tagja és ügyvezetője az I. r. alperes, aki a cég teljes üzletrészét 2009. december 17-én üzletrész adásvételi szerződéssel szerezte meg a néhai által képviselt Kft.3 . eladótól.

A szerződő felek megállapodtak abban, hogy a szerződésben nevesített két ingatlant a felperes értékesíti úgy, hogy azok együttes eladási ára legalább nettó 100.000.000 forint, amitől a felek konkrét vételi ajánlat birtokában közös megállapodással eltérhetnek. Az I. r. alperes vállalta, hogy az értékesítésből befolyt bevételnek a szerződés 5.1 pontjában meghatározott költségekkel csökkentett 35%-át a felperesnek megfizeti. Az I. r. alperes vállalta, hogy a vételárnak az ajándék összegével egyező mértékét a vállalkozásból a társaság tagjaként kivonja, illetőleg amennyiben a harmadik személy magát a Kft. üzletrészét szerzi meg adásvétel útján, a szerződés szerinti juttatást teljesíti. A szerződés kitért arra is, hogy az értékesítésig az I. r. alperes az ingatlanokat bérbeadás útján hasznosítja, és a befolyt bérleti díjnak az 5.1 pontban meghatározott költségekkel csökkentett 35%-át a felperesnek megfizeti, majd az így kifizetett összeget a szerződés 6.2 pontja alapján az ingatlan értékesítése esetén a felperesnek járó összeggel szemben a felek elszámolják.

A szerződés szerint az ajándék feltétele, hogy az értékesítés eredményes legyen, a szerződéskötést követően a vevő a vételárat az I. r. alperesnek hiánytalanul megfizesse.

A szerződés 6.3.1 pontja az ingyenes juttatás további feltételeként tartalmazta, hogy az I. r. alperes illetőleg közeli hozzátartozói sem az I. r. alperessel, sem az általa képviselt vagy tulajdonát képező gazdasági társaságokkal szemben „sem most, sem a jövőben semmilyen pénzbeli, illetőleg természetbeni követelést nem támasztanak néhai Cs.J által még életében rendezett jogviszonyaival kapcsolatban, így különösen nem érvényesít igényt sem élettársi vagyontársaság megszüntetése címén, sem szerződés megtámadása illetőleg szerződés érvénytelenségének megállapítása címén semmilyen vagyontárgy vonatkozásában, mely néhai Cs.J halálát megelőzően bármikor a tulajdonában állt közvetlenül illetőleg gazdasági társaságon keresztül közvetve.”

A 6. 3. 2. pontban a felperes külön is kijelentette, hogy a feltételt illetőleg feltevést elfogadja és sem most, sem a jövőben sem ő, sem közeli hozzátartozói nem érvényesítenek semmilyen igényt a felperessel, illetőleg az általa képviselt vagy tulajdonát képező gazdasági társaságokkal szemben.

A 6.3.3. pont szerint amennyiben a felperes a feltételt megszegi, az olyan súlyos szerződésszegésnek minősül, ami alapján az I. r., alperes az ajándékot visszakövetelheti, illetőleg ebben az esetben az I. r. alperes a szerződés teljesítésére nem kötelezhető.

A 6.4.1. pont szerint az ingyenes juttatás további feltétele, hogy sem a végrehajtást kérő, sem annak jogutóda, sem bármilyen más személy ne érvényesítsen eredményes igényt peres illetőleg nemperes eljárásban az I. r. alperessel illetőleg az Kft2-vel szemben a 2. pont szerinti végrehajtás alatt álló követelés, illetőleg egyéb követelésnek az ajándékozási szerződés 4. pontjában meghatározott ingatlanokból való kielégítése iránt. A 7. pont további feltételt tartalmazott.

20. Az így kiegészített tényállás alapján a fellebbezés a 2011. július 11-én kötött szerződésre alapított igénnyel kapcsolatban alapos, ezt meghaladó részében az elsőfokú ítélet az érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

21. Azt helyesen rögzítette a törvényszék, hogy a jogerős közbenső ítélet alapján az I.r.alperes és a néhai között az élettársi életközösség fennálltának ténye, időtartama nem vitatható. A perben azonban a felperes nem csupán az élettársi vagyontársaság megosztására, hanem a 2011. július 11-i szerződésre alapítottan is igényt támasztott az I.r.alperessel szemben.

22. A Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.090/2014/8. számú jogerős ítéletéből következően a felperes és az I.r.alperes közötti ajándékozási szerződés színlelt ügylet volt, az valójában a vagyontársasággal kapcsolatos, a felperest megillető elszámolási igény tárgyában született megállapodást leplezett. Az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 207. § (3) bekezdése szerint színlelt szerződésre – amint arra a jogerős ítélet is rámutatott – igény alapítani nem lehet, amennyiben azonban a színlelt szerződés más szerződést leplez, az ügyletet a palástolt szerződés alapján kell megítélni. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a vagyontársasági igény elszámolásának az nem volt akadálya, hogy a vagyontársasági igény olyan vagyontárgy ellenértékéből került volna kielégítésre a szerződés szerint a felek megállapodása alapján, amely vagyontárgy nem képezte egyébként a vagyontársaság részét.

23. A 2011. július 11-i szerződés nemcsak annak bizonyítására volt alkalmas – amint az az elsőfokú bíróság is megállapította -, hogy az elhunyt és az I.r.alperes között élettársi kapcsolat állt fenn. A szerződés egyértelműen tartalmazza, hogy az abban nevesített, a szerződés szerint a felperest megillető juttatás fedezetül szolgáló ingatlanok az Kft9. tulajdonát képezik. A szerződésben erre tekintettel az I.r.alperes a Kft. egyedüli tagjaként vállalta, hogy az értékesítés esetén az ingatlanok vételárát a társaság vagyonából kivonja, amennyiben pedig időközben már személy szerezne meg a Kft. üzletrészét adásvétel útján, a szerződés szerinti juttatást teljesíti. A szerződés rendelkezéseiből kitűnően az abban nevesített két ingatlan – az elsőfokú ítéletben írtakkal ellentétben - nem képezte az élettársi vagyontársaság részét. A felek a perben nem tettek ezzel ellentétes nyilatkozatot. A felperes kifejezetten arra hivatkozott, hogy az üzletrésznek a 2009. december 17-i szerződésben megjelölt ellenértéke azért valótlán, mert a társaság a színlelt ajándékozási szerződés szerint a névérték többszörösét meghaladó értékű ingatlanokkal rendelkezett. A leplezett szerződés egyértelmű rendelkezéseket tartalmazott azzal kapcsolatban is, hogy milyen feltételek mellett válik a felperes jogosulttá a szolgáltatásra és az ügyletnek milyen bontó feltételei vannak. A

feltételrendszer egyértelmű volt azt illetően, hogy amennyiben a felperes a szerződés 6.3.1. pontjában foglaltakkal ellentétben az I.r.alperessel szemben élettársi vagyontársaság címén a néhai örököseként igényt érvényesít, akkor az I.r.alperes a szerződés teljesítésére nem kötelezhető. Ez a szerződési kikötés tartalmilag a Ptk. 228. § (2) bekezdése szerinti bontó feltételnek felel meg. A bontó feltétel a jelen per megindításával bekövetkezett, ezzel pedig a leplezett szerződés hatálya megszűnt, így a továbbiakban arra jogot alapítani nem lehet.

24. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság tévedett, amikor egyidejűleg érvényesíthetőnek tartotta a felperes által az élettársi vagyontársaság, mint közbenső szerzés és a felperest öröklési jogcímen megillető igény, továbbá a leplezett szerződés alapján a felperest megillető igény érvényesítését.

25. Ami az élettársi vagyontársaság megosztásával kapcsolatos további kereseti kérelmet illeti, az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra az alábbi okok miatt alkalmatlan:

26. Az élettársi vagyontársaság jogi szabályozását illetően a bírói gyakorlatban két irányvonal figyelhető meg. Az egyik szerint az élettársak között az élettársi kapcsolat időtartamára vagyontársaság keletkezik, függetlenül attól, hogy ahhoz melyikük mennyivel járult hozzá. Az élettársak a közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. A másik megközelítés szerint a közös szerzéshez nem elegendő az élettársi kapcsolatban történő együttélés ténye, hanem a felek részéről a közös szerzésre irányuló szándék is szükséges. Mindkét értelmezés alapján lehetőség van arra, hogy az arra hivatkozó fél a perben bizonyítsa, hogy az adott vagyontárgy megszerzésére nem a közös gazdálkodás keretében, a másik fél közreműködésével került sor, illetve annak megszerzése során részben vagy egészben az ő tulajdonát – a házastársi vagyontársaság terminológiájával élve különvagyonát – használták fel a felek.

27. Az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztják alá az I.r.alperesnek azt a hivatkozását, hogy az üzletrész és a perbeli ingatlan megszerzésére nem a közös gazdálkodás, nem a közös célok elérése keretén belül került sor. Helytálló az is, hogy a közreműködési arány ma már pontosan meg nem állapítható, ezért azt a Ptk. 578/G. §-a alapján egyenlő arányúnak, a néhai és az I.r.alperes között 1/2-1/2 arányúnak kell tekinteni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a közös gazdálkodás, közös cél keretein belül a vagyontárgy megszerzéséhez felhasznált, az élettársi vagyon részét nem képező vagyontárgy elveszítené a különvagyonai jellegét. Ez csak akkor állapítható meg, ha a vagyontársasághoz nem tartozó vagyontárgy tulajdonosa megállapodással, akár hallgatólagosan, akár ráutaló magatartással a saját különvagyonát a közös vagyon körébe utalta. Miután ez a jognyilatkozat tartalmilag a Ptk. 207. § (2) bekezdése szerinti joglemondás, ezért azt kiterjesztően nem értelmezhető. Önmagában az a körülmény, hogy a közös szerzésben felhasználásra kerül különvagyonai vagyontárgy, nem tekinthető egyúttal olyan jognyilatkozatnak, még hallgatólagosan, ráutaló magatartásként értékelve sem, ami azt eredményezné, hogy a vagyontárgy a különvagyonai jellegét elvesztette.

28. A perben annak nincs jelentősége, hogy az üzletrészt milyen vételáron szerezte az élettársaság fennállta alatt az I.r.alperes. A vagyontársaság megszüntetése során töretlen az a bírói gyakorlat, ami az ingóságok értékét az élettársaság megszűnésekor, az ingatlanok

értékét az elszámoláskori értéken veszi figyelembe. Ebből következően az Kft9. üzletrészenek értéke az életközösség megszakadásakor időpontban bír relevanciával.

29. A felperes az üzletrésszel kapcsolatban megtérítési igényt érvényesített, e megtérítési igénnyel szemben azonban az I.r.alperes beszámítási kifogással élt. Az elsőfokú bíróság semmilyen indokát nem adta annak, hogy a beszámítási kifogás mennyiben, miért lenne alapos, vagy alaptalan. Valójában az elsőfokú ítélet utalást sem tartalmaz arra, hogy az I.r.alperes beszámítási kifogással élt volna a megtérítési igénnyel szemben. Az kétségtelenül megállapítható, hogy a felperes által a vagyonközösség részének tekintett ingatlanok szerzésével a perbeli ingatlan adásvétellel vegyes csereszerződés útján való megszerzésével és felújításával kapcsolatban hitel felvételére került sor. Az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vizsgálta, hogy az életközösség fennállta alatt a hitelt az élettársak közösen törlesztették-e, mint ahogy nem tette az eljárás anyagává azt sem, hogy az életközösség megszűnt, a néhai halála után a hiteleket kizárólag az I.r.alperes fizette vissza, illetőleg azok visszafizetési kötelezettsége kizárólag az I.r.alperest terheli. Nem adott választ arra sem, hogy a jogerős ítélettel a felperest az I.r.alperes javára perköltség megfizetésére kötelező rendelkezés alapján az I.r.alperesnek az ekörben előterjesztett beszámítási kifogása mennyiben alapos, vagy alaptalan.

30. Az elsőfokú bíróság a szerzési arány 1/2-1/2 arányú megállapítása mellett egyáltalán nem adta indokát annak, hogy az életközösség kezdő időpontjában az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint kizárólag az I.r.alperes tulajdonát képező Helység1, Cím 9. szám alatti ingatlan megtartotta-e, vagy elvesztette különvagyoni jellegét. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy az életközösség kezdő időpontját, vagyis a jogerős közbenső ítélet szerint a 2003. július 8-i időpontot megelőzően szerzett vagyontárgyakkal kapcsolatban egyáltalán nem vizsgálható, hogy azok szerzésére milyen módon került sor, hiszen e vagyontárgyak értelemszerűen nem képezték az élettársi vagyonközösség részét. A jelen perben igény kizárólag élettársi vagyonközösség megszűntetése és erre alapított öröklési igény alapján került előterjesztésre, egyéb más, tulajdonjogot, vagy egyéb igényt keletkeztető tényre, jogcímre a felperes nem hivatkozott.

31. Amennyiben a Cím 9. szám alatti ingatlan a különvagyoni jellegét megtartotta, úgy az 1/2-1/2 arányú szerzési arány csak az ezen ingatlan értékét meghaladó szerzésre vonatkozatható, vagyis a közösen szerzett Cím 6-i ingatlanon belül is külön vagyonnak minősül a Cím 9. szám alatti ingatlan értékén szerzett rész. Ez a ráfordítás a különvagyoni jellegét megtartja akkor is, amikor abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy a Cím 1 7. szám alatti ingatlanban milyen arányú a néhai és az I.r.alperes közös tulajdonszerzése és milyen arányú az I.r.alperes különvagyona.

32. Miután ezeket a kérdéseket az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vizsgálta, ítéletének indokolása a beszámítási kifogás elbírálása, a Cím 9. szám alatti ingatlan különvagyoni, vagy közös vagyoni jellegének megállapítása körében semmilyen megállapítást nem tartalmaz.

33. Ezért az ítéltábla e vonatkozásban az elsőfokú ítéletet az 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, míg a 2011. július 11-i szerződés

vonatkozásában részítélettel [Pp. 2013.§ (2) bekezdés] az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

34. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kell az üzletrész értékével az arra alapított megtérítési igénnyel szemben előterjesztett beszámítási kifogás alaposságát. Számot kell adnia arról, hogy a perköltségigényre, valamint a hitelek megfizetésére alapított I.r.alperesi beszámítási kifogás mennyiben alapos, vagy alaptalan. Vizsgálnia kell e körben azt is, hogy az egyes hitelek visszafizetésére az életközösség fennállta alatt a közös vagyonból, vagy valamelyik élettárs különvagyonából került-e sor és értékelnie kell azt is, hogy milyen összeg volt a hiteleknél az, amit az I.r.alperes az életközösség megszűnte után, immár nem a közös vagyon terhére teljesített a hitelező pénzintézetek felé.

35. Az elsőfokú bíróságnak a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint tájékoztatnia kell a feleket az ekörben rájuk háruló bizonyítási teherről és a felek által felajánlott bizonyítási eljárás lefolytatása után kell döntenie abban a kérdésben, hogy az üzletrésszel kapcsolatban támasztott megtérítési igény valamint az I. r. alperes beszámítási kifogása mennyiben alapos.

36. Az ingatlan tulajdonjogának megállapítására irányuló kereseti kérelem kapcsán az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kell, hogy a Cím 9. szám alatti, az I.r.alperes különvagyont képező ingatlan a különvagyoni jellegét megtartotta-e, vagy az az Cím 6-i ingatlanra történő adásvétellel vegyes csereszerződés során az I.r.alperes azt a közös vagyonba utalta-e. Amennyiben a Cím 9. szám alatti ingatlan a különvagyoni jellegét megtartotta, az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy ez a különvagyoni jelleg milyen mértékű különvagyon keletkezett az újabb adásvétellel vegyes csereszerződés folytán a Cím 1 7. szám alatti ingatlanban az I.r.alperes javára. Csak a különvagyoni jelleg meghaladó tulajdoni hányad vonatkozásában értékelhető, hogy az élettársak a közös gazdálkodás során tulajdont 1/2-1/2 arányú szerzéssel szereztek. Az elsőfokú bíróságnak ekörben is fel kell hívnia a feleket a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a bizonyítási indítványaik előterjesztésére és a szükséges bizonyítás lefolytatása után kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a perbeli ingatlan esetén milyen arányú volt a néhai tulajdonszerzése és ebből öröklés útján a felperes milyen arányú tulajdonjogot szerzett meg.

37. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező részében írtaktól eltérően a felperes szerzésének jogcíme az ingatlan tulajdoni hányada vonatkozásában nem élettársi közös vagyon megosztása, mert a felperes nem állt élettársi kapcsolatban az I.r.alperessel. Amennyiben a felperes az ingatlanban tulajdonjogot szerzett, úgy annak szerzési jogcíme helyesen a néhai Cs.J élettársi vagyontársaság megosztása címén fennálló közbelső jogszerzéséből következően öröklés.

38. A perköltségről a részítélet keretein belül a jogerősen elbírált kereseti kérelemre figyelemmel döntött az ítéltábla úgy, hogy az elsőfokú eljárásban a pertárgy értéke az

üzletrész megváltása címén előterjesztett 50.000.000,-Ft-os, a szerződésre alapított 17.500.000,-Ft-os és az ingatlannal kapcsolatban előterjesztett 13.725.000,-Ft-os igényre figyelemmel 81.225.000,-Ft. A másodfokú eljárásban a pertárgy értéke a vitatott, az elsőfokú bíróság által megítélt igényekre figyelemmel 44.231.750,-Ft. A 17.500.000,-Ft-os, a 2011. július 11-i szerződésre alapított igény a teljes pertárgyértéknek az elsőfokú eljárásban a 20 %-át, a másodfokú eljárásban a 40 %-át teszi ki. Ezért az elsőfokú eljárás 1.500.000,-Ft-os illetékéből 300.000,-Ft, a másodfokú eljárás 2.500.000,-Ft-os illetékéből 1.000.000,-Ft az, ami arányosan a jogerősen elbírált részre jut. A felperes és az I.r.alperes költségmentessége folytán a feljegyzett első- és másodfokú eljárási illetéket a részítélet tekintetében az állam viseli. Ugyancsak a részítéleti rendelkezésre figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján az I.r.alperes, mint pernyertes fél javára járó elsőfokú perköltség összegét az ítélet tábla 350.000,-Ft-ban, a másodfokú perköltség összegét 150.000,-Ft-ban állapította meg [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdés]. A pereszes felperes köteles az I.r.alperes javára megállapított perköltség megfizetésére (Pp. 239. §, 78. § (1) bekezdés).

Győr, 2020. szeptember 16.

Dr. Zámbo Tamás sk.

Dr. Szalay Róbert sk.

Dr. Szabó Péter sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró